

Yayın Tarihi: 01.08.2022 - **Yazar:** Ferdi Asım Hellaç

Geçici vergi nedir, hangi dönemlerde beyan edilir?

Geçici vergi peşin vergi uygulamasıdır. Takvim yılı veya hesap dönemine ait olan kazançlar üzerinden hesaplanacak vergiler takvim yılı veya hesap döneminin kapanmasından sonra bir beyanname ile (yıllık) vergi dairesine beyan edilmektedir. Yıllık beyan deddiğimiz bu beyanname takvim yılı için izleyen yılın üçüncü ayın (mart) sonuna kadar, hesap dönemini uygulayan kurumlar vergisi mükellefleri için hesap döneminin kapandığı dönemi izleyen 4 üncü ayın (nisan) sonuna kadar beyan edilmektedir. Bu durumda vergi Gelir İdaresi tarafından geç tahsil edilmektedir. Bu geç tahsilin etkilerini azaltmak amacıyla üçer aylık dönemler halinde tespit edilen kazançlar üzerinden geçici vergi hesaplarak ödenmekte ve ödenen bu vergiler ise yıllık beyanname üzerinden mahsup edilmektedir. Bu uygulama sebebiyle geçici vergi, peşin vergi uygulamasına dönüşmektedir.

Geçici Vergi Nedir?

Geçici vergi gelir ve kurumlar vergisinin peşin olarak ödenmesidir. Normal şartlarda bu vergi yılda bir kez ödenir. Gerçek usulde ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbapları ve kurumsal vergi mükellefi olanlar tarafından ödenir. Bu mükellefler Gelir ve Kurumlar Vergisi ödemelerini 3 aylık cari dönem kazançları üzerinden öder. 4 üncü dönem için geçici vergi beyanamesi verilmez.

Geçici Vergi Oranları

2022 yılı için geçici vergi oranları şu şekildedir:

- Gelir Vergisi ödemekle yükümlü olanlar için %15,
- Kurumlar Vergisi ödemekle yükümlü olanlar için %25'tir.

Hangi Kazançlar Geçici Verginin Kapsamına Girer?

Gerçek usulde vergilendirilen ticari kazançlar, serbest meslek erbabı ve kurumlar vergisi mükelleflerinin elde ettiği kazançlar geçici vergi kapsamına girer. Bu nitelikteki kazançlar 3 aylık olmak üzere Gelir ve Kurumlar Vergisi olarak vergilendirilmelidir.

Kimler Geçici Vergi Öder? Kimler Geçici Vergi Mükellefidir?

Geçici vergi mükellefleri şunlardır:

- Basit usulde vergilendirilenler hariç olmak üzere ticari kazanç sahipleri
- Serbest meslek erbapları
- Kurumlar vergisi ödemekle mükellef olanlar

Kimler Geçici Vergi Ödememez?

Şu durumdakiler geçici vergi ödemek zorunda değildir:

- Kazancı basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri
- Ücret geliri şeklinde kazanç elde edenler
- Menkul ve gayrimenkul sermaye iradı sahibi olanlar
- Zirai kazanç elde edenler
- Kazançları vergiden hariç tutulan serbest meslek erbapları
- Diğer kazanç ve irat elde edenler
- Noter şubesi olmayan yerlerde Adalet Bakanlığı tarafından geçici noter yardımcısı olarak görevlendirilenler
- Yıllara sari inşaat ve onarım işi yapanlar

Geçici Vergi Nasıl Hesaplanır?

Gelir vergisi mükellefi olanlar için geçici vergi cari dönemin 3 aylık kazancının %15 oranıyla çarpılması ile hesaplanır. Kurumlar vergisi mükellefleri için ise cari dönemin 3 aylık kazancı %25 ile çarpılır ve geçici vergi hesaplanır. Önceki dönem hesaplanan geçici vergi mevcut dönem hesaplanan geçici vergiden mahsup edilir kalan tutar var ise ödenir, mahsup tutarı fazla ise sonraki döneme devreder.

Geçici Vergi Kimler Tarafından Hesaplanır?

Geçici vergi mükellef tarafından hesaplanır, beyan edilir ve vergi dairesi veznelerine veya Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından duyurulan anlaşmalı bankalara ödenir.

Geçici Vergi Beyannamesi Nedir?

Geçici vergi beyannamesi geçici verginin ödenmesine dair detayları içeren, mükellefin kazancını geçici vergi için beyan etmesini mümkün kılan belgeye verilen isimdir. Her 3 üncü ayın sonunda düzenlenir. 4 üncü dönem için (2022 yılından itibaren) geçici vergi beyannamesi verilmez.

Geçici Vergi Beyannamesi İçin Gerekli Belgeler

Geçici vergi beyannamesi alabilmek için belge temin edilmesi gerekmez. Mükellefler geçici vergi beyannamesi örneğine Gelir İdaresi Başkanlığı web sitesinden ulaşılabilir. Geçici vergi beyannamesi e-beyanname aracılığıyla beyan edilir.

Geçici Vergi Beyannamesi Düzenlenirken Hangi İstisna ve İndirimler Dikkate Alınır?

Geçici vergi mükellefleri, gelir ya da kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan istisna ve indirimlerin tamamından geçici vergi beyannamesi hesaplarırken de yararlanabilir.

Geçici Vergi Beyannamesi Nasıl Verilir?

Geçici vergi mükellefleri 3 aylık dönemi izleyen ikinci ayın 17 nci günün akşamına kadar geçici vergi beyannamesini bağlı olunan vergi dairesine e-beyanname yoluyla verirler. 4 üncü dönem için (2022 yılından itibaren) geçici vergi

beyannamesi verilmez.

Kimler Geçici Vergi Beyannamesi Vermek Zorundadır?

Geçici vergi mükellefi olanlar geçici vergi beyannamesi vermelidir. Geçici vergi mükellefleri şunlardır:

- Kurumlar vergisi mükellefleri,
- Serbest meslek erbapları,
- Gerçek usulde vergilendirilen ticari kazanç sahipleri.

Dönemleri, Beyan ve Ödeme Zamanları Nelerdir?

Geçici vergi 3 aylık dönemler şeklinde 1 yılda 3 defa ödenir. Beyanı için '**Geçici Vergi Beyannamesi**' adındaki belge kullanılır. 3 aylık dönemi izleyen 2 nci ayın 17 nci gününün akşamına kadar ödenmelidir. 4 üncü dönem için (2022 yılından itibaren) geçici vergi beyannamesi verilmez.

Geçici Vergi Eksik Beyan Edilirse Ne Yapılır?

Matrahın %10'u aşan tutarda eksik beyan edilen geçici vergi matrahı düzeltilir. Düzeltile kısıma gecikme faizi ve vergi ziyai cezası uygulanır. (Pişmanlık hükümleri saklıdır).

Geçici Verginin Ödenmemesi Durumunda Gecikme Zammı Hesaplanır Mı?

3 aylık olarak ödenmeyen geçici vergi yıllık beyannamede geçen kurumlar ve gelir vergisinden terkin edilir. Terkin edilen kısma normal vade tarihinden beyanname verme tarihine kadarki süre için gecikme zammı uygulanır.

Sorunuz varsa, sorunuzu **buradan** ekleyebilirsiniz. Sorunuz değerlendirildikten sonra en kısa sürede tarafınıza geri bildirim yapılacaktır. Daha fazla bilgi almak için bizimle **iletişime** geçiniz.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/gecici-vergi-nedir-hangi-donemlerde-beyan-edilir>

Erişim Tarihi : 14.03.2026